

Datum

2021-01-29

Diariennr (åberopas)

A560.164/2020

Saknr

000

Er referens

S2020/06592

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Socialdepartementet

Remissvar avseende betänkandet **Hållbar socialtjänst– En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)**

Socialtjänstens ansvar och roll i det brottsförebyggande arbetet

Uppgiften att förebygga brott är en central del i Polismyndighetens brottsbekämpande arbete. Ansvaret ligger dock inte enbart på Polismyndigheten. För att åstadkomma en samhällsutveckling med minskad brottslighet och ökad trygghet förutsätts en väl fungerande samverkan med andra aktörer.¹ En särskilt viktig förutsättning för att myndigheten ska kunna bedriva ett effektivt brottsförebyggande arbete är en väl fungerande samverkan med kommunerna.²

För att bryta en utveckling där barn och ungdomar begår allt grövre brott i yngre åldrar och utnyttjas av vuxna kriminella för att begå brottsliga handlingar krävs tidiga och kraftfulla insatser från socialtjänsten och andra aktörer. Socialtjänstens roll och ansvar i det brottsförebyggande arbetet behöver därför förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet. I det sammanhanget noteras att det inte har funnits med någon företrädare från de brottsbekämpande myndigheterna i utredningen. Polismyndigheten ser mot denna bakgrund fram emot betänkandet från den pågående utredning som regeringen tillsatt som har till uppgift att föreslå hur ett lagstadgat kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas och vilka verksamheter som bör omfattas av ett sådant ansvar (Ju 2019:14). Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2021. I direktiven till utredningen lyfts socialtjänsten fram som en viktig aktör i sammanhanget. Det är viktigt att denna fråga tas om hand inom ramen för den pågående utredningen och att det brottsförebyggande ansvaret blir tydligt.

¹ Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024.

² Jfr Riksdagens tillkännagivande den 11 april 2018 om kommunernas roll i det brottsförebyggande arbetet, rskr. 2017/18:213.

Informationsdelning

Samverkan med kommunen förutsätter att det finns förutsättningar att utbyta information på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Förutsättningarna för socialtjänsten att lämna uppgifter till Polismyndigheten är i dagsläget starkt begränsade. Den upplysningsbestämmelse om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som föreslås av utredningen innebär ingen ändring i sak i det avseendet.

Enligt en granskningsrapport från Riksrevisionen (Rätt insats på rätt plats-polisens arbete i utsatta områden, RiR 2020:20) uppger en majoritet av lokalpolisområdescheferna att sekretess är ett hinder för samverkan mellan polis och socialtjänst, vilket innebär att polisen inte får tillgång till all den information som behövs för att förebygga brott.

Polismyndigheten har vid flertalet tidigare utredningar framfört behovet av en mer generell sekretessbrytande bestämmelse för allvarlig brottslighet.³ Det skulle innebära bättre möjligheter för Polismyndigheten att identifiera och motverka risk för att allvarliga brott begås.

Förtydliga socialtjänstens ansvar avseende våldsutövare

Polismyndigheten anser att det bör förtydligas i lagen att socialtjänsten ska ansvara för att erbjuda insatser som syftar till att ge stöd till en enskild att upphöra med ett kriminellt eller normbrytande beteende, även i de fall gärningspersonen är vuxen. Polismyndigheten har noterat att det för närvarande i fall av våld i nära relation, där gärningspersonen önskar stöd för att upphöra med ett våldsamt beteende, ofta saknas rutiner, kontaktvägar och insatsmöjligheter. Att förtydliga socialtjänstens ansvar för stöd även i förhållande till vuxna våldsutövare skulle skapa bättre förutsättningar att förebygga fortsatt brottslighet.⁴

---

³ Se remissvar från Polismyndigheten avseende utredningarna Att bryta ett våldsamt beteende - återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld (SOU 2018:37), Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49) och Kriminella grupperingar – motverka rekrytering och underlätt avhopp (SOU 2010:15).

⁴ Se utredningen Återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld (SOU 2018:37) där det bl.a. föreslås att socialnämndens ansvar för våldsutövare förtydligas.

Detta yttrande har beslutats av chefen för rättsavdelningen Gunilla Hedwall efter föredragning av juristen Ylva Marsh. I den slutliga beredningen av ärendet har även poliskommissarien Vidar Lagerkvist Gothenby deltagit.

POLISMYNDIGHETEN

Gunilla Hedwall

Ylva Marsh

Kopia till:

Justitiedepartementet (PO)
Arbetstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli